

WIOSNA.....

Od najdawniejszych czasów wiosna była symbolem odradzającego się cyklu życia, dlatego nasi przodkowie uważnie wypatrywali pierwszych oznak, które zwiastowały jej nadejście.

Pierwsza jaskółka na niebie czy pierwsza wiosenna burza były czytelnymi znakami, że przyroda budzi się do życia i można hucznie świętować nadejście wiosny.

Wiosna pierwsze oznaki w przyrodzie:

pierwsze kwiaty i zakwitające krzewy oraz drzewa

Choć początek kalendarzowej przypada najczęściej między 20 a 21 marca (w 2021 roku rozpocznie się dokładnie 20 marca o godzinie 10:37) to pierwsze oznaki wiosny w przyrodzie można zauważyć już kilka tygodni wcześniej. Mimo tego, że kalendarzowa wiosna ma wyznaczoną konkretną datę w kalendarzu, kiedy wędrujące przez ekliptykę Słońce osiąga miejsce jej przecięcia z równikiem niebieskim w punkcie nazywanym punktem Barana, to pierwsze wiosenne oznaki w przyrodzie można zaobserwować kilka tygodni wcześniej. Już na przełomie lutego i marca natura, która przygotowuje się powoli do rozpoczęcia nowego cyklu życia, zaczyna sygnalizować swoje nadejście czytelnymi oznakami. Wraz ze stopniowym wydłużaniem się dnia i coraz wyższą temperaturą dobową przyroda zaczyna budzić się do życia - spod śniegu wyrastają pierwsze główki krokusów i pierwiosnków, na krzewach i drzewach pojawiają się pierwsze młode pędy - kwitną leszczyna, dereń, topole i wiązy. Dowodem na to, że zbliża się wiosna są pierwsze kwiatowe kobierce zawilców, przylaszczek, kokoryczy i złoci. Wiosnę zwiastują również pierwsze grzyby należące do rodzaju czarka, które nazywane bywają "grzybowymi przebiśnigami".

Oznaki wiosny w przyrodzie: powracające ptaki

Pierwsze oznaki wiosny w przyrodzie można nie tylko zobaczyć, ale również usłyszeć. Już w lutym do Polski przylatują żurawie, a im wcześniej wracają, tym cieplejsza ma być wiosna. Przelatujące klucze ptaków słychać z odległości kilku kilometrów. Rychłe nadejście wiosny zwiastują również powracające dzikie gęsi, skowronki, szpaki, świergotki łąkowe, zięby, czajki i pliszki. Wiele ptaków już pod koniec lutego rozpoczyna okres lęgowy. Najwcześniej kruki, wrony i gawrony, na początku marca tokują bataliony, a w połowie miesiąca można zacząć wypatrywać pierwszych jaskótek. W przedchrześcijańskich czasach jaskółka zwiastowała nadejście wiosny i związana była ze świętami płodności. Ten, kto pierwszy wypatrzył ją na niebie mógł liczyć na pomyślność i szczęście przez cały rok.

Choć dziś wiadomo, że bocian nie jest pierwszym powracającym do nas wiosennym wędrowcem, to od najdawniejszych czasów otaczano go szacunkiem i zapraszano do swoich domostw. Gospodynie z Podlasia piekły ciasta w kształcie ptasich łąp, nazywane busłowymi (bocianimi) łąpami oraz małe wypieki przypominające skowronki. Wierzono, że ujrzenie pierwszego bociana zwiastowało urodzaj, zdrowie i bogactwo, a dla młodej dziewczyny szybkie zamążpójście.

Jakie są oznaki wiosny? Marcowe żaby i marcowe zające

Nie tylko ptaki przemierzają tysiące kilometrów i wracają na obszary lęgowe. Wczesną wiosną płazy opuszczają swoje zimowe kryjówki i wędrują do zbiorników wodnych. Jako pierwsze wędrówki godowe rozpoczynają żaby trawne, później ropucha szara i żaba moczarowa. Ich charakterystyczny śpiew godowy - rechot - słychać na łąkach i w lasach. Pierwsze oznaki wiosny zwiastuje również pojawienie się motyli - zorzynka rzeżuchowca czy zieleńczyka ostrężyńca. Wcześniej można spotkać owady, które zimują w dorosłej postaci - rusałki, pawiki i cytrynki.

Czytelnym sygnałem zwiastującym zbliżającą się wielkimi krokami wiosnę są również zające szaraki, symbolizujące płodność i wiosenne odrodzenie. W czasach przedchrześcijańskich zające były przedstawiane jako towarzysze i posłańcy bogów. W wierzeniach starogermańskich w towarzystwie zajęcy pokazywała się bogini Ostara, w chrześcijańskiej tradycji zające stały się jednym z symboli Wielkanocy. W marcu zające łączą się w pary, można wówczas zaobserwować charakterystyczne zachowania godowe czyli tzw. boksowanie, które kojarzy się z pierwszymi zwiastunami wiosny.

Pierwsze zwiastuny wiosny: puszyste baze

Wierzba iwa kwitnie najwcześniej ze wszystkich drzew. Zaczyna kwitnąć już na początku marca, wtedy na jej pędach pojawiają się charakterystyczne kwiaty, nazywane potocznie baziami. Puszyste kotki są miododajne, dlatego gdy tylko stają się większe i zmieniają barwę z szarej na złocisto żółtą, przyciągają pierwsze roje pszczół. Pod koniec lutego zaczynają również pylić olcha i leszczyna, co na pewno szybko odczują alergicy.

Pierwsze zwiastuny wiosny: wiosenna burza

Nadejście wiosny zwiastowały również wyczekiwane z niecierpliwością pierwsze wiosenne grzmoty, które miały wyznaczać koniec zimowych mrozów. "W marcu, gdy są grzmoty, urosnie zboże ponad płoty" mówiło znane ludowe przysłowie. Dla dawnych Słowian pierwszy grzmot był sygnałem nadejścia cieplej pory, początkiem odradzania się cyklu życia.

"W polskiej tradycji ludowej grzmotowi przypisuje się szczególne znaczenie- otwiera on ziemię, a także okres wegetacji roślin. Dla dawnych Słowian pierwszy grzmot znaczył więcej od kalendarzowego początku roku, gdyż rok tak właściwie rozpoczynał się dopiero, gdy obudziła się przyroda"- tłumaczy Kamil Gołdowski, jeden z autorów bloga Sławosław.pl, poświęconego opowieściom o świecie słowiańskich bogów i demonów, także o życiu dawnych wspólnot słowiańskich.

Zadanie !!!

Wykonajcie kilka wiosennych kwiatów wykorzystując wyłaczanki po jajkach oraz farby lub kolorowe pisaki.

Przy wycinaniu kwiatków poproście o pomoc rodziców.

Miłego dnia !!!

Zespół wychowawców świetlicy